

PER OTTAR OPSAL

Korneliusholmen 7a

4280 Skudeneshavn

Navn på Kulturminne: Torget 1

Kulturminne-ID: 221037

Vedtak om tilsagn - 2022 – Fredete kulturminner og kulturmiljøer i privat eie - Torget 1 - Karmøy Kommune - gnr57/bnr116 - Prosjektnummer: 52370114

Vi viser til søknad 75932 om tilskudd mottatt 01.11.2021. Søknaden din oppfyller gjeldende vilkår og er behandlet.

I søknadsrunden for 2022 har Rogaland fylkeskommune mottatt 43 søknader om tilskudd fra statsbudsjettets post 71; freda kulturminner og kulturmiljøer i privat eie. Det totale søknadsbeløpet er på kr 18 525 699.

Rogaland fylkeskommune har mottatt en tildeling fra statsbudsjettet post 71 på kr 1 450 000 for 2022.

I tillegg er Rogaland fylkeskommune tildelt et tilsagn for 2023 på kr 2 100 000 som fordeles på årets søknader.

Sammen med omdisponerte midler tildeles det totalt kr 4 099 000 på årets søknader. Tilsagn kan utbetales i 2023.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir et tilsagn* på inntil **200 000 kroner**.

Tiltak	2022	2023
Skifte kledning	0	0
Nye vinduer i hele huset og dører i kjeller	0	200 000
Fuktsikring av kjeller, drenering rundt bolig, uthus og gårdsrom	0	0
Reparere/demotere uthus og gjenoppbygge etter grunnarbeider.	0	0
Tilbakeføring av hagegjerde, flytte port	0	0
Ny overflate på uteområde	0	0
Total	0	200 000

*Tilsagn er tilskudd som loves for neste år. Det betyr at disse pengene først er tilgjengelig for utbetaling fra og med 1. januar, 2023

Kontering ved utbetaling (for internt bruk i Rogaland fylkeskommune)
Dekkes fra: Ansvar 15200, tjeneste 75005 freda bygg. Utbetales fra: Art 23399430.
Adm. vedtak 32/22. Prosjektnummer 52370114.

Dette skal tilskuddet brukes til

Skifte til nye antikvariske vinduer på Torget 1.

Vilkår for vedtaket

Tilskuddet kan maksimalt dekke inntil 50 prosent av kostnadene for tiltaket med å skifte til nye antikvariske vinduer. Dersom kostnadene viser seg å bli mindre enn angitt i søknad, forkortes tilskuddet tilsvarende.

For utførelse av tiltakene gjelder flere av vilkårene som er satt i dispensasjonsvedtak av 17.12.2021. Et utdrag av vilkårene i vedtaket som angår tiltakene med skifte av vinduer er gjengitt her:

Vilkår

1.

Tiltaket skal utføres i samråd med fylkeskommunen og kommuneantikvaren på Karmøy. Det skal gjennomføres et oppstartsmøte og jevnlig møter/befaringer med kulturminnemyndighetene under byggeperioden for å sikre at arbeidene blir utført etter antikvariske retningslinjer.

2.

Bolighuset og uthuset skal måles opp og dokumenteres slik at bygget kan gjenoppbygges slik det fremstår i dag. Dokumentasjonen sendes fylkeskommunen før det gis igangsettingstillatelse til tiltaket.

3.

Originale/verneverdige bygningsdeler skal restaureres og gjenbrukes. Dette gjelder bl.a. gamle/opprinnelige vinduer, dører og kledningsbord. Spesielt sørveggen av uthuset skal tas vare på i størst mulig grad.

5.

Laftekonstruksjon mot sør skal bevares, eventuelle avvik må drøftes konkret på befaring. Bindingsverkkonstruksjonen mot nord, i tillegg til takkonstruksjonen, kan skiftes ut i sin helhet. Det skal lages en skisse for ny løsning av veggkonstruksjon og takkonstruksjon og hvordan taket og overgang tak/vegg vil fremstå utvendig (slik at disse detaljene fremstår på samme måte som i dag). Denne skissen skal godkjennes av fylkeskommunen.

9.

Kopivinduer av nyere dato som er i dårlig stand kan skiftes ut. Nye vinduer skal være tidsmessig tilpasset bygningens alder og stil. Det må gjøres en nøyaktig oppmåling av vinduene slik at de blir like store og at glassrutene får samme størrelse og format som dagens vinduer. Opprinnelig plassering i vegglivet skal benyttes (vanligvis i flukt med veggen – dette avklares med fylkeskommunen/kommuneantikvaren før vinduene bestilles og monteres). Vinduene skal ha korrekte proporsjoner og dimensjoner og være av god trekvalitet. Vinduer med sprosser skal ha gjennomgående sprosser, kittfals og liten/ingen spalte mellom bunnramme og bunnkarm. Det skal ikke være aluminiumslister eller andre aluminiumsdetaljer. Det skal benyttes stilriktige hjørnejern, hengsler og beslag som males i samme farge som resten av vinduet. Vinduer som leveres spraymalt kan med fordel males for hånd før de monteres (i så fall bør de pusses lett for å få heft til ny maling).

10.

Tilbakeføring av vinduer basert på åpninger i konstruksjonen tillates. Utforming og

størrelse avklares med kommuneantikvaren/fylkeskommunen før bestilling. Vinduene skal følge antikvariske krav i Skudeneshavn (se vilkår 9).

11.

Nye vindusomramminger bør utformes med utgangspunkt i eldre foto av huset. Dette avklares med fylkeskommunen/kommuneantikvaren på et senere tidspunkt.

13.

Verken grunnmur, vegger eller tak skal flyttes ut for å gi rom for ekstra isolasjon. Dette må gjøres innenfor dagens veggpanel/tak eller innvendig.

14.

Huset bør males med linoljemaling. Farge på kledning og kontrastfarge på vinduer /vindusomramming/hjørnebord/stubord velges på bakgrunn av eldre malingslag på gamle /originale bygningsdeler, eldre foto av huset og i samråd med kommuneantikvaren og fylkeskommunen.

Det er også i vedtak av 06.04.2022, Riksantikvarens avgjørelse av klage på avslag på søknad om dispensasjon for rehabilitering av våningshus, satt vilkår som gjelder for utførelse av tiltakene med å skifte vinduer og kledning:

Vilkår:

- 1. Heving av gulv skal skje ved at grunnmuren bygges på, men maksimalt 20 cm.*
- 2. De delene av trekonstruksjonen som ikke skal demonteres skal jekkes opp og settes tilbake på den forhøyde grunnmuren.*
- 3. Vinduene i kjelleretasjen kan flyttes 20 cm. opp, slik at bygningens uttrykk bevares.*
- 4. Det tillates ikke å ta hull til nye vinduer i trekonstruksjonen*
- 5. Dette vedtaket åpner ikke for at den eksisterende plasseringen av og størrelsen på vinduene i den panelkledde fasaden endres.*

Generelle råd:

- Skift ut så lite som mulig
- Ta vare på eldre bygningsdeler, tenk gjenbruk og dokumentasjon.
- Originalen er mer verdifull enn en kopi.
- Kontakt gjerne antikvariske myndigheter før igangsetting for veiledning og råd.
- Ved reparasjoner skal det repareres likt for likt.

Utførende håndverker skal ha kompetanse og erfaring fra arbeid på verneverdige bygninger.

Før arbeidet igangsettes skal det gjennomføres en befaring med håndverker og representanter fra fylkeskommunen.

Råd om vinduer

Det anbefales å restaurere original vinduer fremfor å skifte dem ut. Vinduer fra før andre verdenskrig er ofte av god kvalitet og har lang levetid. Nye vinduer skal være tidsmessig tilpasset bygningens alder og stil. Opprinnelig plassering i vegglivet skal benyttes.

Vinduene skal ha korrekte proporsjoner og dimensjoner og være av god trekvalitet. Ved produksjon av nye vinduer er det viktig å ta nøyaktige mål. Det anbefales å ta utgangspunkt i størrelsen på glassene på de eldre vinduene (som skal kopieres).

Vinduer med sprosser skal ha gjennomgående sprosser, kittfals og liten/ingen spalte mellom bunnramme og bunnkarm. Det skal ikke være aluminiumslister eller andre aluminiumsdetaljer. Det skal benyttes stilriktige hjørnejern, hengsler og beslag som males i samme farge som resten av vinduet. Nye vinduer bør pusses lett og males for hånd før montering.

Flere god råd om vinduer: <https://www.byggogbevar.no/pusse-opp/vindu-og-doer/har-du-gamle-vinduer>

Begrunnelse for vedtaket

Torget 1 har hatt utfordringer med råteskader i bærekonstruksjonene. Det er ønske om å utbedre store deler av konstruksjonen både i tak, vegger og etasjeskiller med nye materialer og nye konstruksjonsdeler. Dette er således et omfattende prosjekt med flere større tiltak og det er ikke mulig innenfor tilskuddsordningens økonomiske ramme å støtte prosjektet i den størrelsesorden som omsøkt. Eier har også markert at det er aktuelt å utføre deler av arbeidet med metoder som ikke følger antikvariske prinsipper. Det ble bevilget kr 300 000 til omlegging av tak i 2021. For 2022 ble det søkt om midler til ny kledning, vinduer, drenering, restaurering av uthus, tilbakeføring av hagegjerde og opparbeidelse av uteområde.

Tilskuddet er fastsatt med utgangspunkt i søknaden og den totale rammen som tilskuddsordningen rår over. Deler av de omsøkte tiltakene oppfyller vilkårene for prosjekter innenfor FRIP-ordningen.

Fylkesdirektøren er positiv til at eierne vil istandsette Torget 1.

Fylkesdirektøren gir et tilsagn på kr 200 000 til nye antikvariske vinduer på Torget 1.

Dette må du gjøre for å få tilskuddet utbetalt

Du kan få utbetalt fra tilskuddet når det har påløpt kostnader. For å få utbetalt midler må du legge fram dokumentasjon på kostnadene. Du ber om utbetaling i Digisak, og dokumentasjonen lastes opp der.

Vi har rett til å føre kontroll

Vi kan kontrollere at vilkårene for tilskuddet er oppfylt, gjennom å

- kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon
- innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- gjennomføre befarings

Hele eller deler av tilskuddet kan holdes tilbake frem til du har levert tilstrekkelig informasjon som viser at tiltaket er gjennomført etter vilkårene.

Du må informere oss om endringer i prosjektet

Du plikter å:

- informere oss om endringer som er av betydning for tiltaket, slik som endret tidsramme eller omfang
- gjøre eventuelle samarbeidspartnere, som utførende håndverker, kjent med vilkårene for tilskuddet
- oppbevare regnskap med bilag i 3 år etter siste utbetaling.

Tilskuddet skal bare brukes til det som er angitt i dette vedtaket.

Varighet

Tilskuddet må brukes innen tre år. Midlene bortfaller automatisk hvis tilskuddet ikke er benyttet før utgangen av det tredje kalenderåret.

Du må sende sluttrapport senest 3 måneder etter at tiltaket er gjennomført

Senest tre måneder etter at tiltaket er gjennomført, eller tilskuddsmidlene er brukt opp, må du levere sluttrapport i Digisak. Denne skal inneholde:

- regnskapsoversikt over kostnader og vedtatt budsjett, hvor eventuelle avvik forklares
- orientering om hvorvidt vilkårene for tilskuddet er oppfylt
- redegjørelse for hele prosjektet og rapport for utført arbeid
- dokumentasjon (for eks. bilder og tegninger) av tiltaket fra før, under og etter arbeidet

Det kan gjøres unntak fra kravet om frist for sluttrapport dersom særlige grunner taler for det.

Du kan klage på vedtaket

Du kan klage på vedtaket innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Dette gjøres i Digisak. Vi ønsker lykke til med prosjektet og oppfordrer til å ta kontakt hvis det dukker opp spørsmål.

Med vennlig hilsen

Lars Riese
Godkjenner

Elin Taranger
Rådgiver nyere tids
kulturminner

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopimottakere
Karmøy kommune